

Опциони протокол уз Конвенцију о елиминацији свих облика дискриминације жена¹

Државе потписнице овог Протокола, констатујући да Повеља Уједињених нација реafirмише веру у фундаментална људска права, у достојанство и вредност људског бића и у једнака права мушкараца и жена, такође констатујући да Универзална декларација о људским правима² проглашава да су сва људска бића рођена слободна и једнака у смислу достојанства и права и да сваком припадају сва права и слободе садржане у Декларацији, без икаквих разлика у било ком погледу, укључујући и разлику на бази пола, подсећајући да међународне конвенције о људским правима³ и други међународни инструменти људских права забрањују дискриминацију на бази пола,¹ такође подсећајући на Конвенцију о елиминацији свих облика дискриминације жена⁴ („Конвенција”) у којој државе потписнице осуђују дискриминацију жена у свим њеним облицима и у којој су сагласне да воде свим одговарајућим средствима и без одлагања политику елиминације дискриминације жена, реafirмишући своју опредељеност да обезбеде женама пуно и једнако уживање свих људских права и фундаменталних слобода и да предузимају ефикасну акцију за спречавање кршења ових права и слобода, договориле су се следеће:

²³

Члан 1.

Држава потписница у овом Протоколу („држава потписница”) признаје надлежност Комитета за елиминацију дискриминације жена („Комитет”) за пријем и разматрање саопштења која му се достављају у складу са чланом 2.

Члан 2.

Саопштења могу да се достављају од стране или у име појединаца или група

---

¹ Усвојен од стране Генералне Скупштине резолуцијом 54/4 од 6. октобра 1999. и спреман за потписивање, ратификацију и примену од 10. децембра 1999. Ступање на снагу: 22. децембра 1999. у складу са чланом 16. Превод преузет http://www.un.org.yu/pdf_int_konv/int_hr_conv/CEDAWOptionalProtocol-Serbian.pdf

² Резолуција 217 А (III)

³ Резолуција 2200 А (XXI), анекс

појединаца под јурисдикцијом државе потписнице који тврде да су жртве кршења било ког од права утврђених у Конвенцији од стране те државе потписнице. У случајевима у којима се саопштење доставља у име појединаца или група појединаца, то ће бити уз њихово одобрење, осим ако аутор не може да оправда деловање у њихово име без таквог пристанка.

Члан 3.

Комуникације ће бити у писменој форми и неће бити анонимне. Комитет неће примити ниједно саопштење уколико се оно тиче државе потписнице Конвенције која није потписница овог Протокола.

Члан 4.⁴

1. Комитет неће разматрати саопштење уколико се у њему не потврди да су исцрпљени сви расположиви домаћи правни лекови, осим ако примена тих лекова није неоправдано одужена или уколико нема изгледа да би могла да доведе до ефикасног побољшања ситуације.
2. Комитет ће прогласити саопштење недопустивим у случајевима у којима:
  - (а) је исто питање Комитет већ разматрао или које је било или је у фази разматрања по некој другој процедури међународног истраживања или решавања;
  - (б) није усаглашено са одредбама Конвенције;
  - (ц) је отворено засновано на погрешним основама или недовољно материјално поткрепљено;
  - (д) представља злоупотребу права на подношење саопштења;
  - (е) су се чињенице које су предмет саопштења догодиле пре ступања на снагу овог Протокола за конкретну државу учесницу, осим ако те чињенице нису и даље наставиле да постоје после тог датума.

Члан 5.

1. У било које време након пријема саопштења и пре него што се утврди његова основаност, Комитет може да достави држави потписници на хитно разматрање захтев да та држава потписница предузме привремене мере за које се сматра да су потребне за избегавање могуће непоправљиве штете нанесене жртви или жртвама наводног насиља.
2. У случајевима у којима Комитет остварује своје дискреционо право по основу става 1 овог члана, ово не имплицира одлучивање о допустивости или о основаности саопштења.

Члан 6.

1. Осим ако Комитет не буде сматрао да је саопштење недопустиво без обраћања дотичној држави потписници и под условом да појединац или појединци пристану на објављивање свог идентитета тој држави потписници, Комитет ће поверљиво пренети свако саопштење које му буде достављено на основу овог Протокола дотичној држави потписници.
2. У року од шест месеци држава потписница која буде добила саопштење доставиће Комитету писмено објашњење или изјаве у којима се разјашњава

---

⁴ Резолуција 34/180, анекс

дотично питање и правни лекови, ако их буде, а које је држава потписница можда обезбедила.

Члан 7.

1. Комитет ће разматрати саопштења примљена на основу овог Протокола у складу са свим информацијама које му се ставе на располагање од стране појединаца или групе појединаца или од стране дотичне државе потписнице, под условом да се ове информације пренесу заинтересованим странама.
2. Комитет ће држати затворене састанке када буде анализирао саопштења на основу овог Протокола.
3. Након разматрања саопштења, Комитет ће заинтересованим странама пренети своје ставове о том саопштењу, заједно са својим препорукама, ако их буде имао.
4. Држава потписница ће уредно размотрити мишљења Комитета заједно са његовим препорукама, ако их буде било и доставиће Комитету у року од шест месеци писмени одговор, укључујући и информације о свакој акцији која је предузета у складу са мишљењем и препорукама Комитета.
5. Комитет може позвати државу учесницу да поднесе и додатне информације о мерама које је држава потписница предузела као одговор на мишљења и препоруке, ако их буде било, а које су укључене, због тога што је Комитет то сматрао одговарајућим, у каснијим извештајима државе потписнице по основу члана 18 Конвенције.

Члан 8.

1. Уколико Комитет добије поуздане информације у којима се указује на озбиљно или систематско кршење права утврђених Конвенцијом од стране државе потписнице, Комитет ће позвати ту државу да сарађује на испитивању информација и у том циљу ће поднети своје виђење дотичних информација.
2. Узевши у обзир све опсервације које државе потписнице могу доставити, као и све друге поуздане информације које буде имао на располагању, Комитет може да одреди једног или више својих чланова да спроведу испитивање и да хитно поднесу извештај Комитету. Када то буде гарантовано и уз пристанак државе потписнице, испитивање може да укључи и посету њеној територији.
3. Након анализе резултата оваквог испитивања, Комитет ће пренети ове налазе држави потписници заједно са свим коментарима и препорукама.
4. Дотична држава потписница ће у року од шест месеци од пријема налаза, коментара и препорука које јој је доставио Комитет, поднети своје виђење истих Комитету.
5. Ово испитивање ће се обављати поверљиво, а сарадња државе потписнице ће се тражити у свим фазама поступка.

Члан 9.

1. Комитет може да позове дотичну државу учесницу да укључи у свој извештај из члана 18 Конвенције детаље о свим мерама предузетим као одговор на испитивање спроведено по основу члана 8 овог Протокола.
2. Комитет може, ако буде потребно, по истеку периода од шест месеци из

члана 8 став 4, позвати дотичну државу учесницу да га обавести о мерама предузетим као одговор на ово испитивање.

Члан 10.

1. Свака држава потписница може у време потписивања или ратификације овог Протокола или приступања Протоколу изјавити да не признаје надлежност Комитета предвиђену у члановима 8 и 9.
2. Свака држава потписница која је дала изјаву у складу са ставом 1 овог члана, може у било ком тренутку повући ову изјаву обавештењем које се доставља генералном секретару.

Члан 11.

Држава потписница ће предузети све одговарајуће кораке да се обезбеди да појединци под њеном јурисдикцијом не буду подвргнути малтретирању или понижавању због достављања саопштења Комитету у складу са овим Протоколом.

Члан 12.

Комитет ће укључити у свој годишњи извештај по основу члана 21 Конвенције резиме својих активности у вези са овим Протоколом.

Члан 13.

Свака држава чланица предузима да нашироко објави и да публикује Конвенцију и овај Протокол и да олакша приступ информацијама у погледу мишљења и препорука Комитета, а посебно када се ради о питањима која се тичу те државе потписнице.

Члан 14.

Комитет ће израдити сопствена правила о раду којих ће се придржавати приликом обављања својих функција које му даје овај Протокол.

Члан 15.

1. Овај Протокол ће бити отворен за потписивање свакој држави која је потписала, ратификовала или приступила Конвенцији.
2. Овај Протокол подлеже ратификацији од стране сваке државе која је ратификовала Конвенцију или која јој је приступила. Документи ратификације ће бити депоновани код генералног секретара Уједињених нација.
3. Овај Протокол ће бити отворен за приступ свакој држави која је ратификовала Конвенцију или јој је приступила.
4. Приступање ће се обавити депоновањем докумената приступа код генералног секретара Уједињених нација.

Члан 16.

1. Овај Протокол ће ступити на снагу три месеца после депоновања десетог документа ратификације или приступа код генералног секретара Уједињених нација.
2. За сваку државу која ратификује овај Протокол или која му приступа након његовог ступања на снагу, овај Протокол ће ступити на снагу три месеца

након датума депоновања њеног сопственог документа ратификације или приступа.

Члан 17.

На овај Протокол неће бити дозвољено улагање било какве резерве.

Члан 18.

1. Свака држава потписница може предложити амандман на овај Протокол и доставити га генералном секретару Уједињених нација. Генерални секретар ће потом саопштити предложене амандмане државама потписницама са захтевом да га обавесте да ли су сагласне са одржавањем конференције држава потписница у циљу разматрања и гласања о том предлогу. У случају да најмање једна трећина држава буде за конференцију, генерални секретар ће сазвати конференцију под окриљем Уједињених нација. Сваки амандман, усвојен већином држава потписница које буду присутне и које гласају на конференцији, биће достављен Генералној скупштини Уједињених нација на одобрење.
2. Амандмани ће ступити на снагу када их одобри Генерална скупштина Уједињених нација и када их прихвате две трећине држава потписница у овом Протоколу у складу са њиховим одговарајућим уставним процесима.
3. Када амандмани ступе на снагу они ће бити обавезујући за оне државе потписнице које су их прихватиле, друге државе потписнице које су још увек у обавези према одредбама овог Протокола и свим ранијим амандманима које су прихватиле.

Члан 19.

1. Свака држава потписница може одбити овај Протокол у било ком тренутку писменим обавештењем адресираним на генералног секретара Уједињених нација. Отказивање ступа на снагу шест месеци после датума пријема обавештења од стране генералног секретара.
2. Отказивање неће утицати на даљу примену одредби овог Протокола на било коју комуникацију поднету по члану 2 или на било које истраживање које буде започето на основу члана 8 пре ступања на снагу отказа.

Члан 20.

Генерални секретар Уједињених нација ће обавестити све државе о:

- (а) потписивању, ратификацијама и приступима овом Протоколу;
- (б) датуму ступања на снагу овог Протокола и свих амандмана на основу члана 18;
- (ц) сваком отказу на основу члана 19.

Члан 21.

1. Овај Протокол чији су текстови на арапском, кинеском, енглеском, француском, руском и шпанском језику поједнако аутентични, биће депонован у архиви Уједињених нација.
2. Генерални секретар Уједињених нација ће доставити оверене копије овог Протокола свим државама из члана 25 Конвенције.

